

Rechten en plichten van een fietser

Copyright: lokale politie Leuven

Wat zijn de belangrijkste verkeersregels voor fietsers?

Fietsers zijn bestuurders en moeten dezelfde regels naleven als de bestuurders van andere voertuigen. Verspreid in het verkeersreglement zijn er echter een reeks bepalingen die specifiek op fietsers van toepassing zijn. Sinds 31 mei 2019 werden er een aantal regels gewijzigd of toegevoegd.

Een fietser is een 'zachte weggebruiker'. Dat betekent dat je heel wat rechten hebt, maar zeker ook een aantal plichten! Vooral deze plichten zijn niet altijd gekend. Vaak omdat fietsers gewoon de verkeersregels niet kennen of ze zelfs fout kregen aangeleerd. Daarom zetten wij een aantal regels op een rijtje die elke fietser zou moeten kennen.

Waar moeten fietsers rijden?

Is er een fietspad, dan *moeten* fietsers hierop rijden, tenminste indien het fietspad berijdbaar is. Is het fietspad op de grond aangeduid met twee evenwijdige, onderbroken witte strepen, dan mogen fietsers er alleen op rijden wanneer het fietspad langs rechts in hun rijrichting ligt.

Is het fietspad aangeduid met verkeersborden D7 of D9, dan moet er op gereden worden in de richting van waaruit die signalisatie zichtbaar is. Een links gelegen fietspad mag dus alleen gebruikt worden indien het in die rijrichting gesignaleerd is met een bordje D7 of D9. In dat geval gaat het meestal om een tweerichtingsfietspad, waarbij het bord D7 zo geplaatst is dat het in de 2 rijrichtingen zichtbaar is.

Bestuurders die uit een zijstraat komen, moeten er dan aan denken dat er ook fietsers van rechts kunnen opdagen op het fietspad.

Verkeersbord D7

Verkeersbord D9

Op het trottoir rijden

In bepaalde gevallen mogen de fietsers ook op de verhoogde bermen en zelfs op het trottoir rijden. Kinderen van minder dan 10 jaar mogen altijd op het trottoir rijden. Voor 31 mei 2019 was dit nog 9 jaar.

Andere fietsers mogen enkel op het trottoir rijden indien *tegelijktijd* aan volgende voorwaarden is voldaan:

- Er is geen fietspad voorhanden of het is niet berijdbaar.
- De weg ligt niet in een bebouwde kom.
- De fietser moet rechts in de gevolgde rijrichting rijden (dus niet op het links gelegen trottoir).
- De fietser moet voorrang verlenen aan de andere gebruikers van het trottoir.

Naast elkaar

- Op de rijbaan mag je met twee naast elkaar fietsen. Je moet wel achter elkaar gaan rijden als de weg te smal is om met een tegenligger te kunnen kruisen.
- Buiten de bebouwde kom ben je bovendien verplicht om achter elkaar te gaan rijden als er achteropkomend verkeer is.

OPGELET: groepen van 15 tot 50 wielertoeristen zijn niet verplicht de fietspaden te volgen. Ze mogen met twee naast elkaar op de rijbaan rijden. Op voorwaarde dat ze samen blijven (gegroepeerd). Groepen van minder dan 15 fietsers moeten dezelfde regels volgen als individuele fietsers.

Oversteken: zebrapad versus oversteekplaats voor fietsers

Er is een verschil tussen een zebrapad en een oversteekplaats voor fietsers. Het eerste is een oversteekplaats voor voetgangers, het tweede een oversteekplaats voor ... fietsers.

- *Zebrapad*: je bent óf fietser óf voetganger. Wil je gebruik maken van het zebrapad, dan moet je van je fiets stappen om voorrang te genieten. Voorrang op zebrapaden is enkel voorbehouden aan voetgangers. Steek je al fietsend het zebrapad over, dan moet je dus voorrang verlenen.
- *Oversteekplaats voor fietsers*: fietsers moeten zich voorzichtig op de oversteekplaats voor fietsers begeven en moeten rekening houden met naderende voertuigen. De auto's moeten je geen voorrang verlenen, tenzij je al op de oversteekplaats bent.

Inhalen

Zit je vast achter een andere, tragere fietser? Inhalen mag, maar wel conform de wegcode. Bovendien moet je zo snel mogelijk weer rechts kunnen invoegen.

Kruispunten waarop fietsers rechtdoor of rechtsaf mogen rijden zelfs al staat het verkeerslicht op rood of oranje

De verkeersborden B22 of B23 op kruispunten laten toe dat fietsers (geen speedpedelecs) op die plaatsen uitzonderlijk rechtdoor of rechtsaf mogen afslaan zelfs al staat het verkeerslicht op rood of oranje.

De verkeersborden B22 en B23 worden beschreven in [artikel 67.3 van de Wegcode](#). In [artikel 67](#) beschrijft de Wegcode de verkeersborden die de voorrang regelen.

	B22. Krachtens verkeersbord B22 mogen fietsers de in artikel 61 bedoelde driekleurige verkeerslichten voorbijrijden om rechts af te slaan, wanneer het verkeerslicht op rood of oranjegeel staat, op voorwaarde dat zij hierbij voorrang verlenen aan de andere weggebruikers die zich verplaatsen op de openbare weg of op de rijbaan.
	B23. Krachtens verkeersbord B23 mogen fietsers de in artikel 61 bedoelde driekleurige verkeerslichten voorbijrijden om rechtdoor te rijden, wanneer het verkeerslicht op rood of oranjegeel staat, op voorwaarde dat zij hierbij voorrang verlenen aan de andere weggebruikers die zich verplaatsen op de openbare weg of op de rijbaan vanaf het rode of oranjegele licht.

Ter info: [artikel 61 van de Wegcode](#) beschrijft de driekleurige verkeerslichten.

De rijbewegingen die de fietsers die voorbij het verkeersbord B22 en B23 rijden maken, zijn van die aard dat ze geen conflict vormen voor de voertuigen die aan de andere kant(en) van het kruispunt groen licht hebben. Bovendien is Art. 12.2 van de wegcode ten allen tijde van toepassing: 'De bestuurder die een kruispunt oprijdt moet dubbel voorzichtig zijn ten einde alle ongevallen te voorkomen'.

Fietsers hebben wèl/geen voorrang

Op [de website van VSV](#) vind je een handig overzicht van alle geldende regels.

Lichten zijn er niet enkel voor jou

Zorg er voor dat je lichten behoorlijk werken en gebruik deze ook. Ook al moet je dan misschien harder trappen. Ook al maakt je dynamo een verschrikkelijk geluid. Je lichten dienen namelijk niet alleen om de baan te verlichten, maar ook (en vooral) om gezien te worden. Zonder goede lichten ben je in het donker zo goed als onzichtbaar, zelfs op plaatsen met openbare verlichting. Let wel op dat je verlichting niemand verblindt. Zorg er dus voor dat ze steeds op de weg gericht is en niet in de ogen schijnt van je medeweggebruikers.

Verboden richting

In de verboden richting rijden is alleen toegelaten indien onder het bord C1 (verboden richting voor iedere bestuurder) een bijkomend wit bord is aangebracht, waarop een fiets afgebeeld staat. Staat dit bordje er niet, dan is het absoluut verboden tegen de rijrichting in te rijden. Dit toch doen is een overtreding van de derde graad, waarvoor een boete van 174 euro is voorzien. Bovendien kan de fietser dan niet de voorrang aan rechts inroepen als hij van uit een verboden richting een kruispunt oprijdt.

Verkeersbord C1

Glaasje op? Een avondje uit met de fiets? Pas op! Ook op de fiets gelden de alcohollicieten die gelden voor automobilisten. *Dronken fietsen is verboden, net als dronken met de auto rijden.*

Aan welke technische vereisten moet jouw fiets voldoen?

- een bel
- goede remmen vooraan en achteraan; bij kinderfietsjes volstaat één rem
- een wit of geel licht vooraan en een rood licht achteraan
- een witte reflector vooraan en een rode reflector achteraan
- reflectoren op de pedalen
- reflectoren in de wielen of banden met een reflecterende zijkant

En ook nog...

- Fietsers moeten altijd hun stuur vasthouden en hun voeten op de pedalen houden.
- Fietsers mogen tijdens het rijden geen gsm gebruiken die ze in de hand houden.
- Fietsers mogen zich niet laten voorttrekken.
- Je hond uitlaten terwijl je zelf op de fiets zit, is verboden.
- Wil je afslaan, dan steek je best je arm uit om dit aan de andere weggebruikers duidelijk te maken.